

Słuchaj na jeho hlós!

Hdyž móže w našim času někajka nowina wo prominentnych „hwězdach“, krónowanych wjerchach, politikarjach abo tež jenož měšnikach něšto wotkryć, potom wuskutkuje so to zwjetša na zwyżenje naklada, přetož wotkryća wubudžeja zajim. Zajim zbudzić chce tež awtor poslednjeje knihi Noweho zakonja, z kotrejež je jedne z čitanjow tuteje njedzele.

Powšitkownje rěka titul tuteje knihi „apokalypsa“, štož so zwjetša serbsce „zjewjenje abo wozjawjenje“ mjenuje. Po slowje přeložene rěka pak to poprawom „wotkryće“. Štož pak by nětko we wonej knize Swjateho pisma něšto wjacce wo kónčnym času wotkryć chcył, njezměje uspěcha. Přetož w njej jedna so wo „wotkryće“ wosoby Jězu Chrysta. A to rěka, zo so kóždemu čitarjej tuteje knihi nowy wobraz wo Jězusu Chrystusu skići.

Swědk

Prěni wobraz, kotryž běchu prěni křesćenjo dóstali, běše skřižowany Jězus. Swjaty Pawoł wozjewja jeho w swoich listach ze słowami: „Sym so rozsudził, mjez wami nič druheho njeznać hač Jězu Chrysta, a to skřižowaneho.“ (1 Kor 2,2)

Jan pak spisa apokalypsu pozdžišo – něhdže 90 po Chrystusu. We wonym času počachu w Romskim imperiju křesćanow systematisce přescěhać. W tutej situaci křesćanow wotkry Jan nětko nowy wobraz wo Chrystusu, mjenujcy wobraz swědka. „Jězus Chrystus, swěrný swědk, přenjordženy z mortwych, wjerch nad kralemi zemje.“ (Zjew 1,5)

Swědk je něchtó, kotryž něšto jenož wot słyšenja njeznaje, ale je to sam widzał a móže to wobswědčić. Jeho swědčenje je tohodla plaćiwe, dokelž je to sam zhonił a dožiwił. Před Pilatusom Jězus raz praji: „K tomu sym na swět přišoł, zo

bych prawdže swědčić.“ Tak je Jězus Chrystus Janej swěrný swědk Boha, kotrehož je jako Wótca wozjawnił.

Miłosćiwy Wótca

Džensa sej Boha nanajwšelakorišo předstajamy. Jedni rěča wo „Bóh tón Knjezu“, druzy zaso wo „Lubym Bohu“. Za Jězusa pak njeje Bóh jenož „luby Bóh tón Knjez“, ale miłosćiwy Wótca. A tohole miłosćiweho Wótca ze słowami a skutkami wobswědčić wón njeprěstanje, byrnjež tež do wuskosćow přišoł.

Swjate pismo Noweho zakonja znaje nimo Jězu Chrysta hišće dalšich swědkow, kotřiž to, štož su widželi, słyšeli a z Jězusom dožiwiłi, wobswědčeja, a je-li trjeba – kaž Šćěpan abo Jakub –, tele wobswědčenje tež ze svojim žiwjenjom zapłaća. Tući swědkojo nam podawaja, štož su sami słyšeli abo na zakładze Jězusoweho swědčenja nazhonili.

W tutym zmysle su tež wšitcy křesćenjo powołani swědčić. Bamž Pawoł VI. jónu w tutym zwisku praji: „Džensniši čłowjek słyša radšo na swědkow hač na wučencow, a hdyž wón na wučencow słyša, potom tohodla, zo su swědkojo“. Měnju, zo trjebaš džensa wučenych w teologii. Tola wjele nuznišo trěbni su ludžo, kotřiž ze wšej swojej eksistencu wěrnosc ewangelija wobswědčeja respektiwnje kotřiž Jězusej Chrystusej a jeho swědčenju dowěrjeja, tak kaž su to prěni wučomnicy činili a ze svojim žiwjenjom Boha Wótca a Syna a Duchu Swjateho wobswědčili. Jězusowemu swědčenju scěhujó njech tež džensa kóždy čłowjek na hlós Boži słyša. *kapłan Pětr Mróz*

Hłosej Božemu so wotewrěć, jón słyšeć a jemu dowěrjeć je wažne, zo by čłowjek jeho poselstwo wobswědčeć móhl.
Foto: jw

Dopominać so, wodawać a so wujednać

Dwurěčny ekumeniski nyšpor před bunkerom w Tuchorskim lěsu

„Chcemy Boha prosyć, zo by z našich mysłow a słowow měrlivy swět natwaril.“ To rjekny Měrko Pohonč z Wotrowa w swojim rozmyslowanju na ekumeniskim nyšporje w Tuchorskim lěsu. A wón wobkrući to ze sadu, zo mět, jeli hižo ničo na někajkej situaciji změnić njemóžeš, so pomodlić, zo by so položenje polěpšilo. „Přetož z myśli nastanu słowa a ze słowow skutki“, wón wujasni.

Zhromadnje z predikantku Annemarie Simonowej z Trupina nawjedowaše wón na pokutnym dnju srjedu, 20. nowembra, při jednym z bunkerow, w kotrychž w NDRskim času w 1980tych

lětach atomarne rozbuchowe hłowu składowachu, pobožnosť, kotraž wotmě so w serbskej a němskej rěči. Wobrubiloj běštej ju Chróšćanska němska šola pod nawodom Claudije Wirthoweje a Njeswačanski pozawnowy chór, kotryž kěrlušje wěrnych přewodžeše. Něhdže sto wosobow, dwójce telko kaž loni, mjez nimi džesatki katolskich Serbow, so při mokrym wjedrje na nyšporje wobdžěli.

Měrko Pohonč na to dopomni, zo „kulachu so před 40 lětami w tajnej akciji wot kaserny w Biskopicach čežke raketowe jězdźidla do Tuchorskeho lěsa. A to najsmjertniše, štož běše na-

premobrónjenje tehdy zrodziło – atomarne rozbuchadła –, składowachu so w bunkru direktnje před nami.“ Na lětušim pokutnym dnju „pak móžemy tole z modlitwami a próstwami pokryć“. Wón wuwjedže dale: „Smy so tu zhromadźili, zo bychmy so sprěnja Bohu dżakowali, zo je wón nas a tutu rjanu kónčinu před atomarnej smjerću přelutowała a zdruha, zo bychmy jeho prosyli, zo by kaž tehdy ludźi – wot najmjeńšich hač ke knježacym – z mudrosću wobdarił, zo agresije a napremobrónjenje jenož we wojnje a bédže skónča.“

Wón rozložil přitomnym, zo je

wažne so dopominać, wodawać a so wujednać. Wone město před bunkerom „dopomina nas pak tež, zo je wodawanje móžne“, za čož měta po jeho słowach po agresiji a rozhněwanju faza rozmyslowanja scěhować. Wón je přeswědčeny, zo budže tón, kotryž to chutnje chce a so z dobrym wotmyslom wo to prócuje, tež nutřkownje k wodawanju zwólniwy. „Při wodawanju směmy so na bójsku podpěru spušeć.“ Wujednanje mjenowaše wón posledni a najwyši schodženk, z dobom pak tež zaměr a zakładne nastajenje. „K wujednanju trjebaš tež wjele dobreje wole. Je pak přeco lěpje, so na to dobre koncentrować, město na zło.“ Hladajo na spočatnje citowanu sadu Měrko Pohonč rjekny, zo měli přeco spytać konflikty měrliwje rozrisać – hač w swójbje, mjez přecelimi abo w swětowej politice.

Próstwy přednjeseštaj Annemarie Simonowa, predikantka Sakskej krajnej cyrkwy, kotraž zastupuje fararja w ewangelsko-lutherskej wosadze Palow – Porchow – Zemicy-Tumicy a Horni Wujězd, a diplomowy teologa, wučer nabožiny a wudželer swjateho woprawjenja Měrko Pohonč w němskej a serbskej rěči.

Nyšpor před jednym z bunkerow w Tuchorskim lěsu wotměwa so hižo wjacore lěta na pokutnym dnju. W nich stejachu w lětach 1984 do 1988 sowjetske rakety typu SS-12. rl

Katolscy a ewangelscy wěriwi modlachu so zhromadnje před bunkerom w Tuchorskim lěsu. Tam składowachu před 40 lětami atomowe rozbuchadła. Wjace fotow: www.posol.de Foto: rl

Skutk a Założbu Maksimiliana Kolbeho hromadže zwjedli

Augsburgski biskop Bertram Meier nowy předsyda założboweje rady

Sobustawska zhromadźizna Skutka Maksimiliana Kolbeho a Rada Założby Maksimiliana Kolbeho změjetej w přichodže samsne wosoby w tutymaj gremijomaj. To wobzamknyštej wonej na jeju lětnimaj zhromadźiznomaj štwórtk a pjatk, 14. a 15. nowembra, w Berlinje. Z tym chcetej so wobě organizaciji w přichodže wušo wothłosować a synergije wužiwać.

Wot swojeho założenja před 51 lětami podpěruje Skutk

Maksimiliana Kolbeho wosoby w srjedźnej a wuchodnej Europje, kotřiž su kacet a ghetto přežiwili. Jako naslědna organizacija iniciěruje a podpěruje Założba Maksimiliana Kolbeho wujednanske procesy na europskej runinje. „Założba, kotraž so zhromadnje wot němskeje a pólskeje biskopskeje konferency njesje, je při kład dowěrliwego zhromadneho džěla mjez woběmaj krajomaj“, Skutk Mak-

similiana Kolbeho w nowinskej zdžělenke rozložil. Nowy předsyda założboweje rady je Augsburgski Biskop Bertram Meier, swjećacy biskop Maciej Małyga z Wróclawja jeho naměstnik.

Skutk Maksimiliana Kolbeho podpěruje tuchwilu kóžde lěto něhdže 5.000 wosobow w Pólskej, Ukrainje a w dalšich krajach, kotrež su kacet a ghetto přežiwili, z financnymi přiřazkami. Nimo toho organi-

zuje domjace hladanja a jědz na kolesach a stara so wo to, zo jich něchtó socialnomedicinske přewodžuje. Założba Maksimiliana Kolbeho přewjeduje we wopomnišću Auschwitz-Birkenau w Pólskej, w něhdyšim jastwje Spac – „Auschwitz Albanskeje“ mjenowanym – a w bosnisko-hercegowinskej stolicy Sarajewo džěłarnički a lětnje campy k temje nazhonjenjow namocy w zašłosći. S.R./KP

Podpěra z Łužicy so wudani

Towarstwo Cyrila a Metoda z akciju „Łužica pomha“ so wospjet za potrěbnych na Mazurach zasadźilo

„Sym wšëm darićelam z Łužicy přewšo džakowny. Z wutroby praju kóždemu: Zapłać Bóh!“, rjekny prelat dr. Dariusz Kruczyński, direktor zwjazka Carity w Elńskim biskopstwje, po tym zo staj

metiske artikle, płokanski próšk, kuchinsku nadobu a něštožkuli dalšeho, wo což běše Towarstwo Cyrila a Metoda z.t. (TCM) ze swojej akciju „Łužica pomha“ prosyło, do Zejic. Nawdate bu tel-

našich wjace hač 40 domow, kotrež su w nošerstwje Carity, mjez nimi tež syrotownje abo domy za samostejace maćerje ze swojimi džěćimi. Ale tež wo bjezdomnych so staramy. Dohromady čujemy

Dohromady ma direktor Carity w Elńku k pječ městnam w Němskej trajny zwisk, zwotkeľ pomocne transporty dóstawy. Nimo TCM su to štyri wosady w zapadnym džělu kraja, kotrež jeho skutkowańje podpěruja.

Před džesać lěťami běše wón w zwisku ze zahajenjom akcije biskopskeho skutka Renovabis w Drježďzanach. W tych dnjach přednošowaše tehdy tež w Chróscicach wo nabožnym a socialnym položěnju na Mazurach. Mjeztym je hižo tójšto razow we Łužicy pobyl a na wjacorych městnach Bože mšě sobu swjećil. Tónraz njemóžeše wažneho kongresa dla sam sobu po dary přijěć.

Tež předsyda TCM Cyril Hančik chwali wulku darniwosć katolskich Serbow. „Hakle před něšto tydženjami smy na konto towarstwa za potrjechenych powodženja w Pólskej něšto wjace hač 11.000 eurow dóstali. Suma je so porno dotalnemu wozjewjenju spočatk nowembra w Katolskim Posole wo něhdže tysac eurow zwyżila. A při wšěm smy nimo jara wjele wěcnych darow tež hišće wjace hač 5.000 eurow dóstali. To swědči wo jara wulkich wutrobach. Njeh Bóh Knjez kóždéhožkuli darićela mytuje.“ *rl*

Tele awto a k tomu mały bus Carity w Elńku běštej kopatej pońej z darami z Łužicy. Hišće jónu telko nawdatych darow w blišim času wotewzaja. Wjace: www.posol.de Foto: rl

šoferaj kopaće pońej transporteraj do města na Mazurach při wjezłow. Mały bus a wulki transporter běchu wjace hač džesać pomocnikow sobotu, 16. nowembra, w Zejicach pola Špitankecow nakładowali.

Na štyrjoch dnjach wožaču ludžo drastu, črije, kos-

ko, zo dyrbitaj šoferaj z woběmaj awtomaj hišće raz přijěć, zo bychu wšo sobu wzać móhli. Nimo toho přewostajichu ludžo 5.155 eurow za zwjazk Carity w Elńku.

„Smy dary pola nas sortěrowali, na při kład za džěći, žony, muži kaž tež po wulkosćach. A potom damy je do

so za něhdže 500 potrěbnych wosobow w našich zarjadnišćach zamołwić“, rozložil prelat dr. Kruczyński. „A móžu wěsće rjec, zo so tež daloka jězba něhdže 1.600 kilometrow tam a sem wudani. Wšak bychmy wšo, štož smy z Łužicy dóstali, kupić dyrbjeli. To by wjele wjace płaćilo.“

Nowa protyka klóštra w Oseku wušla

Přećelski kruh cistercienskeho klóštra w sewjeročěskim Oseku je za 2025 měšačnu nasčěnowu protyku wudał. Wona pokazuje na 14 wulkoforowatych wobrazach džěle klóšterskeho areala a detaile wuhotowanja, štož je z wobšěrnym tekstowym džělom wudospólnjene.

Wot smjerće abta Bernharda Thebesa (1928–2010) podpěruje přećelski kruh zarjadnika klóštra při zděržěnju barokowych klóšterskich zahrodow a twarjenjow. „Wosebita naležnosć budže klětu ponowjenje studnjoweje kapaly w křižnej chódbje. Studnja w Oseku – bytostny wobstatk kóždého cistercienskeho klóšterskeho areala

– nima hižo lětdzesatki žanu wodu a je tež hewak w žalostnym stawje“, kaž to předsyda přećelskeho kruha Wolfgang Sperling ze Smječkec wopisuje. „Tole ma so klětu změnić. Naše towarstwo chce z pomocu protyki dary za tutón zaměr a za dalše wudawki nawabić“, wón doda.

Zajimcy móža sej protyku darmotnje přez mejlku na adresu freunde@kloster-osek.info abo telefonisce pola Wolfganga Sperlinga w Smječkecach skazać, telefonowe čisło (03 57 96)9 64 66. *KP*

➔ Darowanske konto:
Freundeskreis des Klosters Osek
IBAN: DE45 3055 00083 1271 67

Termin swjatoprajenja Carla Acutisa jasny

Bamž Franciskus chce „cyberoweho japoštoła“, zbóžneho Carla Acutisa (1991–2006), klětu kónc apryla swjatoprajić. To chce skladnostnje swjatolětneho zarjadowanja za teenagerow wot 25. do 27. apryla sčinić. Tuchwilu stej zady w Njebjelčanskej cyrkwi mjezynarodna wustajeńca k eucharistiskim džiwam. Carlo Acutis běše tajke džiwny na platformje w interneće wozjewil. *KP/kna*

Za swětowu ekumenisku synodu

Praski měšnik a sociologa Tomáš Halík namjetuje, zo měla so klětu swětowa ekumeniska synoda přewjesć. Wón chce to bamžej Franciskusej w lisće namjetować a na to pokazać, zo je klětu 1.700. rōčnica koncila w Niceji. Kejžor Konstantin běše na přěni ekumeniski koncil přeprosył, kotryž wotmě so lěta 325. Džensa rěka město w Turkowskej lznik. *KP/kna*

Slěborny jubilej klóštra

Cistercienski klóšter w Helfće pola Eislebena je njedzělu, 17. nowembra, swoju 25. rōčnicu po znowazaloženju woswjećil. Tuchwilu je w nim sydom sotrow. Magdeburgski biskop Gerhard Feige přitomnych pozbudžowaše, zo njetrjebaja so bojeć, jeli Chrystusa we sebi maja. Klóšter w Helfće wobsteješe hižo wot 1229, bu pak 1542 sekularizowany. *KP/kna*

Karty, wjeselo a zhromadność

Druhi škotowy a rommějowy turněr wo pokal TCM

Z něhdže 50 wobdžělnikow turněra Towarstwa Cyrila a Metoda z.t. (TCM) dobyštaj Bernadet Klimanowa z Prawoćic při romměju a Marko Kowar z Miłoćic při škoće přenje městno. Kaž hižo loni wuhotowaše sekcija swójbje TCM wutoru, 19. nowembra, znowa wječor do pokutneho dnja, tónle turněr w Jasčanskej „Bjesadže“. Přirunujo z přenim tajkim wječorom loni běše na njón lětsa 20 zajimcow wjace přišlo, turněrowy nawoda Marcel Hoza zwěsći. Mjez nimi běštaj přeni raz duchownaj: fararjej Beno Jakubaš a Gabriš Nawka.

Za sydom bidami hrajucho nimo Leny Handriek z Dobrošic jeničce mužojo škot, za třomi dalšimi, ale wjetšimi, nimo dweju mužow jeničce žony rommé. Druhe a třeće městno wobsadžištej w rommějowym turněrje Adelheid

Sabina Lanzyna, Bernadet Klimanowa a Adelheid Cyžowa wobsadžichu přenje městna w rommějowym turněrje, Danko Handrik (zhromadnje z džowku Lenu, njeje na foće) Marko Kowar a Pětr Młynk (wotlěwa) wotpowědnje w škotowym turněrje. Wjace fotow: www.posol.de Foto: rl

Cyžowa z Njebjelčic a Sabina Lanzyna ze Serbskich Pazlic, w škotowym turněrje Pětr Młynk z Hórkow a Danko Handrik z Dobrošic, kotryž je w druhej połojcy za swoju džowku Lenu dale hrał. Myta přepoda dobyčerjam předsyda TCM Cyril Hančik, kotryž běše sam tež wo dypki w ško-

će wojował. Wón podžakowa so na kóncu Guidej Zahrodnikej a jeho mandželskej Jadwize, kotraž běštaj na městnje wšo zorganizowałoj.

Loňši turněrowy dobyčer Rudi Langa z Prawoćic je tež lětsa zaso wo dypki sobu wojował. „Njehdže wšak přenjotnje wo to, zo dobudžeš, ale

wo dobru zhromadność“, wón praji. Tomu přihtosuje tež Marja Wałdžina, kotraž drje jenož hdys a hdys karty hraje: „Hačrunjež wobdžělich so z mandželskim druhi raz, njejsmoj wězo žanaj profijej. Ale namaj so tule jara lubi.“ Borbora Młynkowa z Hórkow doda, zo je turněr za nju „zajimawy, lóštny, zabawny, při kotrymž móžemy tež derje žortować“. Křesćan Bulank z Wojerec praji, zo je přeprošenje w Katolskim Posole čitał a sej praji: „Da dyrbyu tam jěć. A hlej, tule je jara rjenje. Wosebje dobru atmosferu sej chwalu. Sym sej wěsty, zo kletu zaso přijědu.“ A jako so Marcel Hoza w „Bjesadže“ wšěch woprašaja, hač měło TCM za lěto znowa tajki turněr přewjesć, wotmołwichu wobdžělnicy z přikleskom a werbalnym přihtosowanjom. rl

Na dr. Měrcina Völkela spominali

Předsydstwo Maćicy Serbskeje je sobotu, 16. nowembra, na swojeho něhdyšeho předsydu dr. Měrcina Völkela składnostnje jeho 90. posmjertnych narodnin při jeho rowje na Chróšćanskim kěrchowje spominało. Předsydka dr. Anja Pohončowa witaše na spočatku přiwuznych, wosebje jeho wudowu, a hódnoćeše we wopominanskej narěči njesprócnje nawjedowanje towarstwa přez njeboćičkeho. Wón bě wobličo Maćicy Serbskeje w přenimaj lětdžesatkowaj po jeje wožiwjenju 1990 na wosebite wašnje formował a z tym zakład stworił, z kotrehož jeho naslědnicy hač do džensnišeho čerpaja. Předsydka pokaza w tym zwisku na njedawno wudały zběrnik wo Maćičnej konferency 2022, na kotrejž steješe džěławosć Maćicy w zaštych 30 lětach w srjedzišću (wjace k tomu pod www.posol.de). Na kóncu wona wuzběhny, zo zhladuje Maćica z wjesołosću a džakownosću na zhromadny čas z Měrcinom Vökelom.

Foto: L. Sachsa

Měšnik na wulkim plakaće na džiwadle

Zhorjelski generalny wikar Markus Kurzweil wobdžěla so na wabjenskej akciji „Moje doma, moje džiwadlo“ Zhorjelsko-Žitawskeho Gerharda Hauptmannoweho džiwadla. K tomu je druhi muž Zhorjelskeho biskopstwa w měšniškej košli na wulkim plakaće widžeć. Wón rjekny, zo hižo wjele lět prawidlownje a rady do džiwadla chodži a so w předsydstwje džiwadloweho a hudźbneho towarstwa angažuje. KP/kna

Na wšelake wašnje wěru sej wotkryli

Zhromadny dzeń za přenjowoprawjenske džěci serbskich wosadow w Njebjelčicach

W štyrjoch skupinach wjeseleše so 75 džěci ze wšěch serbskich wosadow na pokutnym dnju, srjedu, 20. nowembra, w Njebjelčicach zhromadnje na to, zo móža klětu přni króc sakrament swjateho woprawjenja přijěć. Serbski dušepastyr za džěci a młodzinu, farar Gabriš Nawka, předstaji jim wosebitosće tamnišeho Božeho domu. Hnydom na spočatku skedźbni wón hižo wonka a potom tež na wjerše cyrkwy na wopon a z nim na zwisk ke klóštrej Marijinej hwězdze. Wón rozloži jim pak dalše znamjenja kaž reliefy štyrjoch scénikow na klětce a postawu swjateho Jana Křćenika na dupje. Dale přeradzi jim, zo je wobraz swjateho Měrcina, patrona Njebjelčanskeje cyrkwy a wosady, kotryž wisa na sewjernej stronje, princesna Mathilda z Drježdžan molowała. Wosebje wjele chwile wza pak sej, zo by džěci na tabernakl skedźbnił, w kotrymž chowaja so přežohnowane woblatka a z tym Chrystus, před kotrymž so poklajnješ, hdyž do cyrkwy

„Što Wam na wjerše Njebjelčanskeje cyrkwy napadnje?“, woprašo so farar Gabriš Nawka džěci, jako jim wosebite městna Božeho domu rozložowaše. W konkretnym padže skedźbnješe na wopon klóštra Marijinej hwězdze.

Foto: rl

přińdžeš. Farar Nawka poka-za jim tohorunja chór z pišćelemi a wjedžeše je hišće wyše: do wěže hač k wulkim zwonam, kotraž daloko klinča a ludži do cyrkwy přińć pře-prošeja.

Runočasnje přewjedže wučerka nabožiny Edith Mrózec we wosadnicy z druhej skupinu katechezu. W njej zaběraše so ze swjatymi serbskich

wosadow. W dalšej rumnosći su džěci z referentku Claudiju Kilanec zešiwki spřihotowali, do kotrychž je kóždy mnoho informacijow wo swojim patronje zapřijeć móhl. A štwórta skupina pod nawodom Leonie Wenclec a Symana Zimmermanna hraješe hry, zo bychu so wzajomnje lěpje zeznali, ale so tež trochu pohibowač móhli.

Referentka Judith Čornakowa z Worklečanskeho dekanatneho dušepastyrstwa za džěci, kotraž běše za tónle dzeń w Njebjelčicach zamołwita, je wšěm staršim a młodostnym džakowna, kotřiž su so tón dzeń w skupinach sobu wo dobry wotběh starali, a tež wšěm tym, kotřiž su zastaranje z jědžu a napoje-mi zaručili. rl

Chrystus – kral?

Barbara Ulrich

Foto: jw

Kral być,
mócný a sylny,
ruku nade wšěm,
konsekwentny a kruty.
Takle swět kralowstwo widži,
wuspěšne, mócné, bohate a sławne.

Tola Jězus na križu,
w čwělach a horju
powyšeny nade wšěmi,
zwólniwy wodawać,
za koho da ma kral być,
w bėdže a bolosćach, hanjeny a samotny?

Na kóncu žiwjenja,
wutrobu a ruce šěroko wupřestrjene,
wotewrjene za wšitkich,
Bohu Wótcej so dowěrjejo,
je tola z kralom nad časom a swětom,
kosmos luboznje wudžeržujo.

A ty, čłowječe,
pytacy za zmysłom,
hdže zhladuješ,
hdže će čehnje,
koho změješ ty
za krala?

Spominač a so nadžiječ

Rozmyslowanje wo žiwjenju, smjerći a wěčnosći

Duša zamóže jenož w zhromadnosći z čłowječim ćěłom eksistować a spožča jemu jeho jónkrótnu individualnosć a sčini z njeho wosobinu. Čłowječe ćěło napjelnja wona z duchom, zmysłowosću, začućemi a twori z tym jeho wědomje. Nimo toho ma duša tež swoje spirituelne wusměrjenje. Tute woprijimuje to, štož je njeskónčnje duchapołne, z čimž ma přistup k nadpřirodnemu. A z tym běše a je nadal eksistowaca zwada mjez teologiju, filozofiju a wědomosću w stawiznach čłowjestwa

cyrkej na wšitkich zemrětych. Porno tomu ma katolska cyrkej 1. nowembra wysoki swjedźeň Wšěch swjatyh jako spominanje na woporniwe žiwjenje w naslědnistwje Chrystusa a 2. nowembra wopomnjenjski dźeň Chudych dušow jako spominanje na wšěch do wěčnosće wotwołanych čłowjekow. Wobej dnjej skićitej pokiw na dalše žiwjenje duše po smjerći.

Ale tele nastajenje stanje so problematiske. Duša njemóže bjez ćěła dale žiwa być abo eksistować. Hdže wona potaj-

tutym času wopytujemy kěrchowje w našich wosadach, a wšudže su duchowni rowy žohnowali. Při tychle sakralnych swjedženjach modlimy so za wšitkich, kiž hižo žiwi njejsu: za přiwuznych, za znatych a přecelow kaž tež za wšitkich druhich zemrětych. Z wuwzaćom swjateho žiwjenja, kotremuž so direktny puć do njebjes wotewri, potrjechi tež nas samych něhdy wosud chudych dušow. Ale hdže nańdže po smjerći wot ćěła džělena duša město na za přebywanje? Cyrkej je

přečo stachu so chude duše – tući krjudowani hrěšnicy – ze swobodnje kupnymi stworjenjemi ze zatamanja. Přiběrace česćowanje swjatyh a wikowanje z wotpuskami wjedźeštej k reformaciji přez Martina Luthera. Hačrunjež bjez šokowacych słowow a pjenježnych wudawkow, tworješe tola srjedź 20. lětstotka smjerć a štož za zle duše po tym přińdže strachiwubudźacy scenarij – a to we wozjewjenju na póstnych předowanjach a wokoło wopomnjenja Chudych dušow.

W rowje na kěrchowje abo na druhich městnosćach ćěło lubowaneho čłowjeka wotpoču-je. Duša, tak křesćenjo wěrja, je pola Boha dale žiwa.

Foto: jw

předprogramowana. Prašenje nastawa: Je to, štož wona jako bjezkónčnosć w žiwjenju předčuwa, za nju po smjerći dožiwjomne. abo zhubi wona po tym, zo je ćěło wopuščila, swoju eksistencu?

Žiwjenje duše po smjerći

W nowembru spominamy w Němskej na zemrětych: na wopomnjenjskim dnju Chudych dušow 2. nowembra, na Ludowym Žarowanskim dnju dwě njedzeli do přenjeho adwenta a tydžeń pozdžišo nje dźelu wěčnosće, kotraž mjenjuje so tež smjertna njedzela. Mjeztym zo wopomina stat padnjenych swětowej wójnow, dopomina ewangelska

kim po smjerći je? Na swjedženju Wšěch swjatyh dóstawaja katolikoj wotmołwu: Wšitcy swjeći su žiwi w Božej krasnosći, při čimž steji jich eksistencija bjez prašenja w rumje. Kaž pola chudych dušow? Štó su wone duše, kotrychž zaprijeće so ze starych časow sem tež z „wbohimi dušemi“ zwjazuje? Bjez prašenja su to tući hrěšnicy, kiž su po smjerći na miłosćiwosć Boha pokazani. Tak nastawa najprjedy jónu prašenje, štó su tute duše, kiž noša břemjo winy.

Česćowanje a wikowanje

Na Chude duše dóstawamy tute wotmołwu, za kotrejž so hewak nichtó njepraša. W

za to w zańdženosći nimo modlitwow a swjedženjow za wumrěće po smjerći kulisu hroženja wutworiła. Městnosć chłostanja a zatamanja za wšitke čežke přeńdženja běštej hela a čert, městnosć wolóženja a polěpšenja pak čisć.

A před wjace hač 500 lětami je tute zrozumenje duše k pačenju cyrkwe w Němskej wjedło. Dušine žiwjenje swjatyh su w cyrkwi přez lětstotki w přiběracej měrje jako zemske začuwali. Jich čłowječe zbytki w relikwiarach na dostojne wašnje chowachu. Ze zlotom a slěbrom wudebjene mějachu wone zbóžne njebjeske žiwjenje swjatyh na zemi wuprudžeć. Tomu na-

Potajnstwo

Dopomnju so na to, zo běše, jako běch hišće džěćo, w tajkich časach před wołtarjom w cyrkwi tumba nastajena, to rěka, kašć bjez ćěła, kiž w předowanju jako wottrašacy symbol před hrěšnymi pođeńdženjemi wužiwachu. Tuchašnje spomina so wokoło wopomnjenja Chudych dušow na zemrětych z darami, swěčkami na rowach a w cyrkwach abo z dobrymi skutkami. Z tym móže so wšitkim wěriwym zemrětym wot 1. do 8. nowembra jónu wob dzeň z modlenjom dospołny wotpusk spožčić. Po něhdyšim přehnatym česćowanju swjatyh a wobchadženjom z wotpuskom je přečo hišće zmysłapołne, zo nas cyrkej 1. nowembra na swjich křesćanskich swjatyh dopomina a my jich na jich wumóženskich pućach k Bohu sčěhujemy. Wotpowědujo tomu je tež wažne, zo na Chude duše swjich staršich a druhich zemrětych wopominajo jich rowy wopytamy a so jim za naše byće, za wšo dobre a za jich wěru do zrowastanjenja džakujemy. W našim Wosadniku (čo. 68) z nadpisom „Chude duše“ namakaš pobožnosć za zemrětych a tři pobožnosće k temam „Z Chrystusom wumrěć“, „Z Chrystusom z rowa stanyć“ a „Z Chrystusom žiwy być pola

We wšech lětstotkach spytachu ludžo djaboła na wšelakore wašnje zwobraznić, na přikład jako skulpturu z drjewja w muzeju wo djabołach w litawskim měšće Kaunas. Foto: kna

Wótca“. Dalše modlitwy jako džak a próstwa za zbóžnosť wšech zemrětych a ritus pochowania scěhuja.

W zawodže modlitwy „Z Chrystusom žiwy być pola Wótca“ (č. 68,4) pokazuje so na to, zo njemóžeš eksistencu dušow swjatych wosobow w krasności Božej rozjasnić, runje tak kaž nic tu wšech zemrětych: „Žiwjenje po smjerći je potajnstwo. Hakle we wěčnosti směmy Boha widzeć. Wo wěčnym žiwjenju móžemy tuchwilu jenož we wobrazach rěčeć.“

Wěčnje pućowacy

Wobrazy a podawizny wo přebywanju dušow we wěčnosti su w křesćanskej tradiciji z dawna z wašnjom. Jednu z podawiznow chcu naspomnić, kotraž z halloween – štož džě rěka „wječor do wšech swjatych“ – w zwisku stoji a z kruće katolskich kónčin Irskeje pochadza. Je to stawizna hrěšnika we wobchadženju z djabołom, kotrehož přelesći, zo by swoju dušu před podzemskim swětom wuchował. Hačrunjež rěka wón Jack, wotwodžene wot Jakobusa – z hebrejšćiny přeložene rěka mjeno „Božo, škitaj nas“ –, móže so wón drje na satiriske wašnje z namocy zlého wuswobodzić, tola do zbóžnosće do-

breho so dóstać so jemu nje poradzi.

„Na dnju do Wšech swjatych započa so tež stawizna, jako čert zaso jónu po puću za nowymi dušemi běše. W jednej z korčmow zetka irskeho kowarja kopytow a pička Jacka Oldfielda, zo by po njeho přišoł. Tón poskići jemu swoju dušu we wuměnje za posledni drink. Lucifer ničo přećiwo tomu njeměješe, jemu posledni drink wudać. Dokelž pak čert fenka při sobi njeměješe, so sam do tolerja přeměni. Město toho pak, zo by z nim zaplaćił, połoži Jack pjenjz hromadže ze slěbornym křižom do měška. Lucifer běše popadnjeny a njemóžeše so hižo wróco zaměnić. Započa z nim wikować a satanej namjetowaše, zo by jeho pušćił, jeli jeho džesać lět dołho na pokoj wostaji. Wikowanje so poradzi. Po džesać lětach so čert do korčmy nawróci, hdžež so znova z Jackom zetka. Wospjet poprosy Jack jeho wo poslednju dobrotu. Přeješe sej čerstwje wotšćipnjene jabłuko jako poslednju jědž. Jako chcyše Lucifer jabłuko wotšćipnyć, zarěžny Jack do štoma křiž – a znova běše demon popadnjeny. Jack jemu potajkim poskići, zo křiž wotstroni, jeli jeho na wšě času na pokoj wostaji. Čertej ničo drugeho njezw-

sta, hač zo do toho zwoli. Jako Jack, mjeztym stary muž, zemrě, nochcyše jeho w njebjesach nichtó měć, wšako běše žiwy džěń mamłowski pičk byl. A tež čert nochcyše jeho do hele wzać. Jack dósta jeničce trochu wuhla, z kotrymž měješe swěcu, zo by na wšě časy mjez swětomaj pućował. Wuhlo połoži

Jack do wužtobjeneje rěpy, kotruž jako latarnju wužiwaše. Tak ma hač do džensnišeho swěcu, kotraž Jacka na jeho wěčnym pućowanju pře-wodźuje.“

Woprawdźite swěto

Při wšej šibałosci, kiž Jack ze symbolom Skřižowaneho přećiwo swojemu demoniskemu přećiwnikkej nałožuje, wón drje swoje žiwjenje wobchowa, ale njenamaka za sebje žanu domiznu, ani w heli, ani na zemi. Skromna swěca wuhla, kiž jemu čert za jeho latarnju přewostaji a kiž so z rěpy swěci, njeje pućnik za pućowaceho, kotryž je na wěčnym pućowanju mjez swětomaj.

Woprawdźite swěto je nam jeničce poselstwo wo Jězusowym zrowastanjenju z mrtwych, kiž we wěrje přiwozmjemy a wuznawamy. Hdyž so wón jako Syn Boži na zemju nawróci, zjewi so wón z wulkej mocu a radosću, a potom nastanjetej nowe njebo a nowa zemja a mrtwi z čělom a dušu k nowemu žiwjenju wotuća.

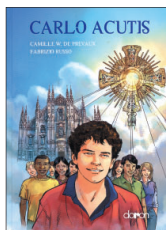
farar Michał Brėzan

Poselstwo wo Jězusowym zrowastanjenju měło kóždemu čłowjekej woprawdźite swěto być. Foto: jw

Serbski comic wo influenceru Božim

Wo Carlu Acutisu (1991–2006), młodostnym z Italskeje, kiž móžeše jara derje z komputera-
mi wobchadžeć a kotryž ma so klětu w aprylu swjatoprajic, předleži wotnětka comic tež w serbskej rěči. Publikacija je na wšitkich farach w katolskich Serbach za 15,00 eurow na předaň. Po českej wersiji je ju farar Gerat Wornar přeložil a Fabian Kaulfürst lektorizował.

Na němsku premjeru serbskeho krucha

Pod titulom „Auf der Rückseite des Mondes – Die Geschichte der Bautzener Beat-Band HERCY“ změje kruch z pjera Lubiny Hajduk-Veljokowicoweje, kotryž bu prapremjernje serbsce předstajeny, pjatk 29. nowembra, w Budyškim Němsko-serbskim ludowym džiwadle swoju němskorěčnu premjeru. Započatk je w 19.30 hodž. Dalše předstajenja su mjezdruhim njedzelu, 15. decembra, w 15.00 hodž. – na tym dnju paralelnje z darmotnej zaběru za džěci – kaž tež na sobotomaj, 25. januara a 8. februara, a potom štwórtk, 27. februara, stajnje w 19.30 hodž., planowane.

Prapremjera krucha „Smy! – Bin ich?“

Prapremjera rejowankeho krucha „Smy! – Bin ich?“, kotryž so z identitu zaběra, budže sobotu, 30. nowembra, w 19.30 hodž. na žurli Budyskeho Serbskeho ludoweho ansambla. Hižo we 18.00 hodž. su wšitcy zajimcy na wotewrjenje wustajeńcy Helle Stoleccyc a Karoline Krawcec w foyeru ansambla witani. Wuměłči zaběratej so w zwisku z produkciju tohorunja z identitu. Dalše předstajenja rejowankeho krucha su pjatk, 6. decembra, kaž tež na sobotomaj, 7. a 14. decembra, stajnje w 19.30 hodž. a njedzelu, 15. decembra, w 17.00 hodž. planowane.

Adwentnej koncertaj w Smochćicach a Baćonju

Drježdžanscy kapańnicy wuhotuja sobotu, 7. decembra, 19.30 hodž. adwentny koncert w cyrkwi swjateho Bena Smochćanskeho kublanišća swjateho Bena. Lisćiki za wječor móža sej zajimcy online skazać. Link nańdu pod www.posol.de. We wobłuku koncerta wuwjaza biskop Heinrich Timmerevers tohorunja Sebastiana Kieslicha z jeho zastojnstwa jako rektora domu w Smochćicach. Hižo wot 18.00 hodž. poskićuja před cyrkwu horce wino a hodowne slódcizny. Nazajtra druhu adwentnu njedzelu, 8. decembra, koncertuja kapańnicy w Baćońskej cyrkwi Jězusoweje wutroby. Započatk je w 17.00 hodž.

Wulki swět a mała Łužica

Katolski Posoł před 100 lětami

Kak móžemy sej swět před sto lětami předstajeć? Tole bě so Katolski Posoł tež sam 1924 prašał a wobhoni so wo ličbje wobydlerstwa wšeho swěta: „Před polsta lětami (potajkim lěta 1874 – přisp. T.K.) běše Francoska najhušćišo wobydleny kraj: wona ličeše 38 milionow wobydleri; po njej přińdže Němska ze 37 milionami, na třecim městnje Jendželska z 30, Zjednocene staty Sewjerneje Ameriki z 36 milionami. Wot toho časa su so wobstejnoscě jara přeměnili. Francoska liči džensa jenož 1 milion wjace wobydleri dyžli před 50 lětami, mjeztym zo je wobydlerstwo Němskeje (wobkedźbujmy tehdyše mjezy wjele wjetšeje Němskeje – přisp. T.K.) na 64 milionow zrostło. Jendželska ma džensa 49 milionow a Zjednocene staty 110 milionow. Wobydlerstwo cyłeho swěta wobliča na 1.800 milionow, z kotrychž 500 milionow w Europje a 900 milionow w Aziji, 1,5 milionow w Africe, 200 milionow w pońócnej a srjedźnej Americi a jenož něhdze 7 milionow w Awstraliji bydli.“ – K přirunowanju: Němska ma tuchwilu 84,48 milionow a USA 334,9 milionow, Francoska pak 68,17 milionow wobydlerjow. Džensniše wobydlerstwo wšeho swěta trochuja na 8,2 miliardow. W swojim šulskim času wokoło lěta 1950 hišće wuknych, zo je jich 2,5 miliardow. Z toho wurstu

wězo nowe prašenja. Naši politikarjo sej překładaju, kak móža telko ludži zežiwić – a tola so wšědnje miliardy eurow za brónje přetrjebaja. A tele brónje so wužija! A to sej myslíš, zo maja zamołwići strowy rozum.

W Romje swječachu před sto lětami 1.600lětny jubilej Lateranskeje baziliki. Je to jedna z hłownych Romskeje cyrkwy a zdobom katedra Romskeje diecezy, potajkim biskopska cyrkej swjateho wótca. Ale, što čitam? „Swjatočnosť 1.600lětneho jubileja Lateranskeje baziliki so 29. nowembra woswjeći. Dopolndnja wotdzerži so tak mjenowana bamžowa kapała, na kotrejž so wšitcy w Romje přitomni kardinalojo a biskopja wobdžěla. Wot 11 hodž. dopolndnja budže so poł hodžiny dołho ze wšěmi Romskeimi zwonami zwonić. Wězo swjaty wótc sam njemóže so na swjatočnosť wobdžělić, hačrunjež je Lateranska bazilika jeho katedra a farska cyrkej, wón je jaty we Vatikanje a njemóže swój hród wopušić.“ – Haj, kak so bohudžak časy tež druhdy k lepšemu změnja. Džensa so stanje, zo swjaty wótc sam wot so Vatikan wopuši, zo by sej nowe nawoči wobstaral.

Z wutrobnymi słowami rozžohnuje so tehdyši redaktor Katolskeho Posoła, kapłan Mikławš Just, w jednym z nowemberskich čisłow ze swojim čitarstwom. Zdobom naliči wón ćeže, kiž

měješe w swojim redaktorskim času, wot oktobra 1916 hač do nowembra 1924 znjesć: „8 lět sym Katolski Posoł redigował a z toho wjele wjesela, tola tež dosć čězow měł. Časy běchu njelube. Wójna ze swojej wuwjazanosću a namocu, rewolucija ze swojimi njejasnymi prašenjemi a njedowidžomnymi sčěwkami, serbske hibanje ze swojimi nadobnymi a mnohimi haćenjemi, nowe poměry w cyrkwinych wobstejnoscach Mišnjanskeje diecezy, wšo to je hłuboko přimało do redaktorskeje džělawosće a Posołoweho skutkowanja.“ W přichodnym čisle so Katolski Posoł redaktorej wutrobnje džakuje. Kapłan Just bu za fararja za Döbelnsku wosadu powołany.

Z Radworja pak rozžohnowaše so kapłan Kětan. „Trajacy pomnik pak je sebi z elektriskim wupyšňom wulkeho wołtarja noweje cyrkwy stajil.“ Starša generacija dopomina so hišće na mnohe małe lampki na baldachinje.

A wo Radworskej kermuški tole zhonich. Překlepany wodsedžer čumpjelow bjerješe jako zastupny pjenjez tež „čorne dejmanty, brikety“. A tak so sta, zo móžeše „po kermuški dwajkonjowski wóz tepjenja wotwjezc. Zawěsće pak su někotřižkuli starši po kermuški ze spodžiwanjom widželi, kak wulku džěru běchu jich džěci do briketoweje hromady wudžěwale.“ *T. Kubašec*

Hnujace wokomiki za časowych swědkow

Kulturnohistoriska wučbna šćežka we Warnoćicach wotewrjena

W přitomnosći českeho basnika a přečela Serbow Milana Hrabala a Warnočanskeho měščanosty Jana Šimeka (wotprawa) kaž tež šulerjow a mnoho dalších hosći bu wučbna šćežka při něhdyšim serbskim kubłanišću, nětčišim Biskopskim gymnaziju wotewrjena. Foće: SI/V. Žurec

Něhdže 90 zajimcow wobdželi so pjatk, 15. nowembra, w českich Warnoćicach składnostnje swjatočneho wotewrjenja kulturnohistoriskeje wučbneje šćežki „Warnoćicy. Serbske slědy“. Přeprošyli běchu Serbski institut, šulerjo 11. a 12. lětnika Budyskeho Serbskeho gymnazija kaž tež gymnazija w Warnoćicach, Warnočanska měščanska knihownja a tamniši muzej. Měščanosta Jan Šimek zwurazni w swojej postrownej narěči swoje wulke wjeselo, zo je so hranicy přesaňowacy projekt poradził. Jacob Venuš z Němsko-českeho fonsa za přichod, kotryž bě nimo Załožby za serbski lud projekt financielnje podpěrował, pochwali mnohe woršty, w kotrychž projekt skutkuje.

Předewzaće njeposředkuje jenož šulerjam po woběmaj bokomaj hranicy wědu, ale wostawa zjawnosći tež online přistupne, wón podšmórny. We wosebitej měrje hnujace wokomiki běchu za přítomnych rozprawy časowych swědkow Jana Brězana, Helmuta Grósa a Jurja Wjacławka, kotřiž na jewišću wo swoich nazhonjenjach w lětach wot 1945 do 1949 powědachu.

Serbske srjedzišćo w Českej

Awdiowizuelna a trojorěčna wučbna šćežka rozprawja wo stawiznach Serbow we Warnoćicach w dobje po Druhej swětowej wójnje. Městačko tworješe w tutym času srjedzišćo serbskeho žiwjenja w Čechach a běše tehdy najwažniše kubłanišćo Serbow. Wučbna šćežka, kotraž je w poslednimaj lětomaj nastala, je online pod www.posol.de

přistupna. Zajimowani maja tam składnosć sej přidatnje citaty něhdyšich serbskich šulerjow wo dožiwjenjach a nazhonjenjach naposkać. Nahrawanja eksistuja němsce, serbsce a česce. Na tafličkach we Warnoćicach nańdžeš nimo toho QR-cody, kotrež wjedu na portal SORABICON Serbskeho instituta. Tam su nimo historiskich fotografijow, plakatow a nowinskich wujimkow tež zwukowe nahrawanja wozjewjene.

Serbska zhromadnosć městu charakteristiski wobraz spožčila

Warnoćicy při česko-sakskej hranicy w Českej republice rozeznowaja so wot swoich susodnych komunow wosebje z tym, zo běchu w lětach wot 1945 do 1950 za wjacore sta Serbow wuznamne. Woni wopytowachu tu šule, dóstachu wukublanje abo nadeńdžechu džěłowe městna. Serbska zhromadnosć spožči městu charakteristiski wobraz – město wobwliwowaše runje tak čłowjekow. Wopomnjeće na tule dobu so we Warnoćicach runje tak kaž we Łužicy haji.

Wučbna šćežka zarjaduje sta-

wizny Serbow we Warnoćicach, historiske pozadki a dopomnjeće na wone stawizny kritisce a posrědkuje je šěršemu publikumej. Projekt koncipowachu a přewjedžechu we wuskim zhromadnym džěle z lokalnymi akterami. Rozmołwy z časowymi swědkami a džělarnički we Warnoćicach a w Budyšinje běchu mjez druhim wobstatk šulerskeho projekta. Tón je džěl interdisciplinarneho slědženskeho projekta „Warnočanske časy. Česko-serbski šulskokubłanski projekt w powójnskim času 1945–1948.“ M.D.

Šulerjo aktiwnje wobdželeni

„Wosebitosć tohole projekta bě aktiwnje wobdželenje šulerjow z Němskeje a Českeje. Jim njebu jeničce wěda sporsrědkowana, ale su sami při wuhotowanju wučbneje šćežki sobu skutkowali. Při tym su so tež ze stawiznami swoich swójbow rozestajeć móhli a rozumili, kak wusko su wosobinske a towaršnostne stawizny ze sobu splečene,“ zwěsći nawodnica projekta dr. Jana Piňosová. Stawiznarka w Serbskim instituće doda: „Tema bě wědomje pozitiwna – historiski podawk, kotryž džensa jako zwjazowacy a nadžiju dawacy rozumimy.“

Jedna z dohromady džesać stacijow kulturnohistoriskeje wučbneje šćežki na wšelakich městnach Warnoćic

Zdobom pak skići projekt składnosć, na bjezposrědny powójnski čas na diferencowane wašnje zhladować: na dobu, kotraž njeje jenož nadžiju a nowy započatk ze sobu přinjesla, ale tež njeprawdu a namóc. Dopóznaće tuteje wjeloworštosće bě jedyn ze centralnych kubłanskich aspektow za młodych wobdžělnikow.“

Madlen Domašcyna

Adwentne popołdno w Drježdźanach

Serbske ekumeniske adwentne popołdno w Drježdźanach budže sobotu, 30. nowembra, w rumnosćach při cyrkwi swjateho Hubertusa na Běłym jelenju, Am Hochwald 2, 01324 Drježdźany. Započatk je z nyšporom w 15.00 hodź. Přizamknjetej so bjesada a swačina. Zdobom předstaj Smolerjec kniharnja wuběr lětušich najnowšich wudaćow. Wšitcy zajimcy, wosebje tež młodzi, su wutrobnje přeprošeni.

Zetkanje samostejacych

Samostejacy ze serbskich wosadow su na swoje lětuše poslednje zetkanje wutoru, 10. decembra, w 14.00 hodź. do Smochčanskeho kubłanišća swjateho Bena přeprošeni. Zajimcy njech so hač do wutory, 3. decembra, w redakciji Katolskeho Posola přizjewja, telefonowe číslo (0 35 91) 55 02 12. Dalši zajimcy, kotřiž njejsu samostejacy, su tohorunja wutrobnje wítani. Kóždy njech kóždy sej Wosadnik sobu přinjesu. Štóž chce wotewzaty być, njech to prošu zdžěli.

Kulturna zyma w Chróścicach

Prěnje zarjadowani we wobłuku lětušeje kulturneje zymy w putniskej hospodze Moniki Gerdesoweje w Chróścicach budžetej sobotu, 30. nowembra. Wot 18.00 do 18.30 hodź. móža džěci bajce w serbskej rěči připosluchać. „Reportaža z Nowoseelandskeje“ rěka hesło přednoška, kotryž zahaji so w 19.45 hodź. Referent je rozhłosownik Beno Šolta. Link k cyłkownemu přehladej poskitkow je pod www.posol.de podaty.

Boža mša w Róžeńce

Swjedžen Marije bjezhřešneho podjeća njeswjeći cyrkej lětsa druheje adwentneje njedžeje dla 8. decembra, ale nazajtra. Kemše w Róžeńce budu toho dla póndželu, 9. decembra, w 9.00 hodź.

Na wječork z krótkofilmami a literarnu kofejownju

Wšelake krótkofilmy pokazaja póndželu, 25. nowembra, w 19.00 hodź. w Budyskim ekumeniskim tachantskim wobchodze. Swoje lětuše poslednje zarjadowanje we wobłuku literarneje kofejownje přewjedže wone zhrmadnje z Budyskej wokrjesnej ludowej uniwersitu. Wone budže pjatk, 6. decembra, we 18.30 hodź. w rumnosćach foruma šule, Wulka Bratrowska hasa 6 (něhdyša kofejownja „Goliath“). Z čitanjom z knihi „Interview mit dem Weihnachtsmann“ spominaja na 125. narodniny a 50. posmjertniny spisowaćela Ericha Kästnera. Na wobě zarjadowani su wšitcy zajimcy wutrobnje přeprošeni.

Hodowna pakčikowa akcija

Towarstwo swjateje Filomeny z.t. chce tež lětsa zaso džěci a swójby w maćerno-džěćacym domje w čěskim Dolním Podluží kaž tež w bołharskim Razgradze a wokolnych wsach z hodownymi pakčikami zwjeselić. Wobsah pakčikow njeje předpisany. Trjebanu drastu a črije lětsa njehromadza. Pakčiki kaž tež počehnjnja a higieniske artikle zběraja wot póndžeje do štwórtka, 2. do 5. decembra, wšednje wot 17.00 do 18.00 hodź. w Smjerdžečanskim kulturnym domje. Z pjenježnymi darami maja so přenjozadnje transportne kóšty narunać. Kwitowanku za pjenježne dary towarstwo po přeću wustaji. Dalše informacije poda Gerat Róbl w Smjerdžacej pod telefonowym číslom (01 72) 7 94 75 22.

Přednošk k zažnym stawiznam Słowjanow

K temje „Stare genomy zwjazuju wulku migracisku žołmu z rozšěrjenjom Słowjanow“ porěča wjacori sobudžělačerjo Lipsčanskeho Maxa Planckoweho instituta, wutoru, 26. nowembra, w 19.00 hodź. w Budyskim Serbskim domje. Woni budu w němskej rěči přednošować. Maćica Serbska přeprošuje k tomu wšěch, kotřiž so za zažne stawizny Słowjanow zajimuju, wosebje za dobu připućowanja Słowjanow do Europy, a kotřiž chcedza wjace wo metodach młodeje wědomostneje discipliny archeogenitiki zhonić. Mjez referentami je direktor a wotrjadnik profesor dr. Johannes Krause, awtor knihi „Die Reise unserer Gene“. Jeho maja za jednoho z najwuznamnišich slědžerjow na polu archeogenitiki po wšěm swěće.

Młodostni na Chrysta Krala do Chróścic

Na zhrmadny nyšpor je dekanatna młodžina tež lětsa na swjedženju Chrysta Krala, tutu njedželu, 24. nowembra, do Chróścic prošena. Započatk je w 14.00 hodź. Młodostni njech sej swoje šmóratko sobu přinjesu. Přizamknje so swačina z překwapjenku na farje.

do njedžeje

wot njedžeje
njedželu, 24. nowembra: Chrysta Krala – Handrija Dung-Lac
 Dan 7,2a.13b-14 / Zjew 1,5b-8 / Jan 18,33b-37
póndželu, 25. nowembra: Katymy
 Zjew 14,1-3.4b-5 / Lk 21,1-4
wutoru, 26. nowembra: Konrada
 Zjew 14,14-19 / Lk 21,5-11
srjedu, 27. nowembra: Wirgilija
 Zjew 15,1-4 / Lk 21,12-19
štwórtk, 28. nowembra: Miłosława
 Zjew 18,1-2.21-23 / Lk 21,20-28
pjatk, 29. nowembra: Juty
 Zjew 20,1-4.11 – 21,2 / Lk 21,29-33
sobotu, 30. nowembra: Handrija
 Rom 10,9-18 / Mt 4,18-22
njedželu, 1. decembra: 1. adwentna – Blanki
 Jer 33,14-16 / 1 Tes 3,12 – 4,2 / Lk 21,25-28.34-36

město
za adresowy nalěpk
rozšěrjenja

Hdyž

paćerje

studnu,

wostudnje

duša.

Serbske přisłowo

KATOLSKI POSOL

Časopis katolskich Serbow
 Wudawaćel:
 Towarstwo Cyrila a Metoda z.t.,
 Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin
 Katolski Posol spěchujetej Založba za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Zwjazkoweho sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma, a Drježdžansko-Mišnjanske biskopstwo.
 Šefredaktor: farar Michał Anders
 Adresa redakcije a rozšěrjenja:
 Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2
 02625 Budyšin / Bautzen
 telefon: (0 35 91) 550 212
 telefaks: (0 35 91) 4 22 07
 e-mail: Katolski@Posol.de
 internet: www.posol.de
 Postvertriebsnummer: F 8485
 Lětny abonement plaći:
 35 eurow, z póstom 65 eurow.
 Konto: TCM-Katolski Posol
 IBAN: DE56 7509 0300 0208 2823 66
 BIC: GENO DEF 1M 05
 banka: LIGA Dresden
 Čišč: Druckhaus Scholz GmbH, Wojerocy
 Štóž w nastawkach swoje mjenjeje zastupuje, ma je ze swojim mjenom podpisać. Přinoški njekryja so stajnje z mjenjejom redakcije.